

Top 50 Accountants in business 2013

Wie zijn de 'hoogste' accountants in business? Voor de zevende maal inventariseerde Accountant de accountants in de besturen van grote ondernemingen. De Top 50 van accountants in business 2013 telt vijftien nieuwe namen, onder wie een AA en een derde vrouw.

TEKST: ERWIN BREIJ, TOM NIEROP, PETER VAN RIETSCHOTEN

BEELD: SIMONE VAN ES, MARJA BROUWER

ONDERZOEK 2013

Voor dit onderzoek zijn de besturen en raden van commissarissen van alle beursgenoteerde bedrijven gescand op aanwezigheid van RA's en AA's. Daarnaast is via Accountant.nl een oproep gedaan aan leden die bestuurder zijn bij een onderneming met **meer dan een half miljard omzet** om zich aan te melden.

Voor de Top 50 zijn alleen leden van **raden van bestuur** geselecteerd. In de praktijk zijn dat chief financial officers (financieel directeur) en in een enkel geval chief executive officers of algemeen directeuren. In enkele gevallen waarin de functie strikt genomen niet voldeed aan de criteria maar evident wel van vergelijkbaar gewicht is, zijn namen toch in de Top 50 opgenomen. Dat betreft bijvoorbeeld de chief risk officer van Reed Elsevier maar ook enkele bestuurders van regionale divisies van zeer grote bedrijven zoals Microsoft. Om vergelijkbare redenen zijn ook enkele bestuurders van zeer omvangrijke niet-ondernemingen opgenomen in de lijst (op nummer 26 en 49).

De functies zijn gewogen op basis van **omzet** (meestal boekjaar 2012), ontleend aan jaarverslagen in de databank van Company.Info en in enkele gevallen aan informatie van het bedrijf zelf.

Buiten de Top 50 voldeden nog achttien andere accountants in business aan de gestelde criteria. Zie voor die **volledige lijst** Accountant.nl (Feiten & Cijfers > Andere onderzoeken).

Welke accountants in business werken in de hoogste bestuursfuncties bij de grootste ondernemingen? De top tien binnen die lijst vertoonde de afgelopen jaren soms nauwelijks verschuivingen, maar dit jaar is dat anders. Er staan vijf nieuwe namen in, van wie twee 'echte' nieuwkomers: Huub Arendse en Rob Ruijter. Arendse was tot 1 april 2013 partner bij KPMG en werd per die datum benoemd tot chief financial officer (cfo) van verzekeringsgroep Achmea. Daarmee belandt hij meteen op een tweede positie. Rob Ruijter trad per 1 april 2013 toe tot de raad van bestuur van VION Holding en komt binnen op negen.

Ook Kees Gielen staat voor het eerst in de lijst, maar hij had in vorige jaren al moeten worden vermeld. Gielen is sinds 2009 cfo van Royal Friesland Campina en hij bekleedde die positie bij rechtsvoorganger Campina al vanaf 2007.

Hoogste nieuwe naam in de top tien is die van Marcel Smits. Als ceo van het Amerikaanse Sara Lee stond hij vorig jaar nog op een twaalfde positie maar door zijn benoeming in april 2013 tot cfo van het eveneens Amerikaanse maar niet-beursgenoteerde agri- en foodconcern Cargill belandt hij dit jaar met grote afstand bovenaan de lijst. Voordat Smits in 2009 vertrok naar Sara Lee was hij in Nederland onder meer cfo van KPN. Frank Dorjee, de vijfde uit het rijtje nieuwe top-tien-noteringen, is net als Smits een oudgediende in de lijst. Na de overname door de Italiaanse beursgenoteerde Prysmian Group van kabelproducent Draka, waar Dorjee ceo was, steeg hij dit jaar met elf plaatsen naar een tiende plaats. Bij Prysmian is Dorjee nu chief strategy officer.

UIT DE TOP TIEN

Belangrijkste vertrekkende uit de top tien is Jan Nooitgedagt. De ex-topman van Ernst & Young voerde als cfo van Aegon de afgelopen jaren de ranglijst aan. Eind 2012 maakte de verzekeraar echter bekend dat Nooitgedagt (59) aan het eind van zijn termijn zou terugtreden. Als reden werd slechts aangegeven dat Nooitgedagts terugtreden "in lijn (is) met de pensioenafspraken voor

MARCEL SMITS: 'SUCCES IS GOED VOOR HET EGO MAAR SLECHT VOOR HET KARAKTER'

Oud-cfo van KPN Marcel Smits verruilde in april 2013 zijn functie als ceo van het Amerikaanse Sara Lee voor die van cfo van het eveneens Amerikaanse Cargill. Smits relateert de betekenis van een ranglijst als deze, en dus ook zijn nummer één positie daarop, en benadrukt dat deze "niets zegt over de bijdrage die individuele accountants leveren aan de samenleving".

Wat is de reden dat u de RA-titel houdt, met alle verplichtingen die er bij horen?

"Ik vind mijn accountantstitel een nuttige beschrijving van mijn professionele opleiding en hij blijkt ook behulpzaam om mijn achtergrond uit te leggen aan mensen in de internationale zakenwereld. Het opgeven van mijn accountantstitel heb ik nog nooit overwogen en ik blijf een sterk voorstander van verplichte permanente educatie. De eisen daarvoor komen op mij over als erg bescheiden en zeker voor accountants in business zijn de trainingsverplichtingen beperkt."

"Ik ben gefascineerd door het onderwerp corporate en institutionele debacles. Mede door het lezen van case studies over Ahold, Enron, DSB, Amarantis, Fortis en vele andere organisaties ben ik tot de conclusie gekomen dat de basisoorzaak bijna altijd een combinatie is van gedragsproblemen, het onvermogen van toezichthouders en bestuurders om onafhankelijke informatie te verkrijgen over wat er op lagere niveaus in de organisatie gebeurt, en *last but not least* het bijeenkomen van op het eerste gezicht niet-gerelateerde risico's. Voor wat betreft het onderwerp gedrag heb ik al lang geleden het credo omarmd 'succes is goed voor het ego maar slecht voor het karakter'. Het boeit mij dat de gedragswetenschappen in toenemende een stevige onderbouwing geven voor deze stelling. Het onvermogen om onafhankelijke informatie te vergaren werd bijvoorbeeld geïllustreerd in het geval Amarantis."

Hoe kijkt u aan tegen de opgelegde scheiding van controle en advies (per 2013) en de verplichte roulatie (per 2016) van controlerend accountantskantoor?

"Gezien mijn opvattingen over de basisoorzaken van *corporate failures* zal het u niet verbazen dat ik het streven naar een verplichte scheiding tussen audit en advies van weinig belang acht voor het aanpakken van het afnemend vertrouwen in het accountantsberoep."

leden van de raad van bestuur". Ook Ton Vernaas, als cfo van de eerdergenoemde VION Food Group in 2012 nog op nummer zeven, verdween zowel uit de top tien als uit de lijst in het algemeen, door zijn vertrek per 1 april 2013. Jacques Koenen, vorig jaar nog op acht, vertrok per 1 mei 2012 als financieel directeur bij zorgverzekeraar CZ en werkt sindsdien als zelfstandig adviseur. Eén accountant in business verdween uit de bovenste tien door verandering van baan: Gerard van Olphen. Hij verruilde per 1 februari 2013 zijn positie als cfo van Achmea voor die van ceo bij het door financiële problemen geplaagde SNS Reaal. Daarmee zakte Van Olphen niet alleen in salaris (zoals in de pers breed is uitgemeent) maar ook in deze ranglijst, van nummer twee naar zeventien.

NIEUW IN DE TOP 50

In totaal telt de Top 50 zestien nieuwkomers. Naast de al genoemde Huub Arendse en Kees Gielen springen in

DOOR ZIJN BENOEMING ALS CFO VAN CARGILL BELANDT MARCEL SMITS DIT JAAR MET GROTE AFSTAND BOVENAAN DE LIJST.

de hogere regionen (posities tussen de tien en twintig) drie nieuwe namen in het oog.

Daarvan zijn er twee in eerdere jaren ten onrechte aan de aandacht ontsnapt. Johan van Hall (13) werd op 28 februari 2009 benoemd tot chief operating officer in de raad van bestuur van ABN AMRO en trad later dat jaar toe tot het transitieteam van ABN AMRO en Fortis Bank Nederland dat tot 1 april 2010 verantwoordelijk was voor de integratie van beide banken. Arnout Traas is al sinds augustus 2011 financieel directeur bij ForFarmers. Een van de opvallendste nieuwe namen is die van John Eijgendaal, op nummer 33. Eijgendaal is sinds 1999

TOP 50 ACCOUNTANTS IN BUSINESS

Accountant (RA of AA)	Lijst 2013	Lijst 2012	Functie	Bedrijf	Genoteerd	Meest recente omzetcijfer (mln €)
Marcel Smits RA	1	12	cfo	Cargill	niet	104.187
Huub Arendse RA	2	-	cfo	Achmea	niet	25.257
René Hooft Graafland RA	3	3	cfo	Heineken	AEX	18.383
Robert Jan van de Kraats RA	4	4	cfo	Randstad	AEX	17.087
Emiel Roozen RA	5	5	cfo	Delta Lloyd	AMX	11.043
Caspar van Haaften RA	6	10	commercieel directeur	Aviva France	Aviva: LSE en NYSE	10.425
Kees Gielen RA	7	-	cfo	Royal FrieslandCampina	niet	10.309
Cees den Ouden RA	8	6	cfo	Argos	niet	10.238
Rob Ruijter RA	9	-	voorzitter raad van bestuur	VION Food Group	niet	9.388
Frank Dorjee RA	10	21	chief strategy officer	Prysmian Group	Borsa Italiana	7.848
Guus Stoelinga RA	11	9	cfo	LeasePlan Corporation	niet	7.684
Arnout van der Veer RA	12	-	chief risk officer	Reed Elsevier	AEX, LSE en NYSE	7.543
Johan van Hall RA	13	-	chief operating officer	ABN AMRO	nee	7.338
Bert-Jan Ruumpol RA	14	15	algemeen directeur	ForFarmers Group	notering aan handelsplatform	6.617
Arnout Traas RA	15	-	financieel directeur	ForFarmers Group	notering aan handelsplatform	6.617
Marco Keim RA	16	11	ceo	Aegon Nederland	Aegon: AEX	6.240
Gerard van Olphen RA	17	2	ceo	SNS Reaal	niet, genationaliseerd	6.119
Gosse Boon RA	18	17	cfo	Nutreco Holding	AMX	5.229
Tom van Dijk RA	19	16	cfo	REAAAL	niet, SNS Reaal genationaliseerd	5.120
Hans Turkesteen RA	20	29	cfo	Imtech	AEX	5.114
Jan van Rooijen RA	21	-	cfo	Koninklijke Volker Wessels Stevin	niet	4.892
Peter Wennink RA	22	14	cfo	ASML	AEX en NASDAQ	4.732
Engelhardt Robbe RA	23	-	cfo	NS	nee	4.638
Erik ter Horst RA	24	18	cfo	BT EMEA and Latin America	BT: LSE en NYSE	4.393
Jan Bos RA	25	-	cfo	PostNL	AEX	4.317
Cees Klumper RA	26	-	chief risk officer	Global Fund to Fight Aids, Tuberculosis and Malaria	nee	4.182
Arie van 't Hof RA	27	19	cfo	HAL Trust	Euronext Amsterdam	4.049
Joris Dierick RA	28	20	cfo	Microsoft Central and Eastern Europe	Microsoft: NASDAQ	3.100
Peter van Rossum RA	29	37	cfo	SBM Offshore	AEX	2.876
Hans van Slooten RA	30	-	cfo	Randstad Nederland	Randstad: AEX	2.825
Huub van Rozendaal RA	31	22	financieel directeur	Sligro Food Group	AScX	2.467
Jaap Vessies RA	32	23	cfo	Agrifirm	niet	2.436
John Eijgendaal AA	33	-	cfo	Aalberts Industries	AMX	2.025
Robert Smith RA	34	25	ceo	Royal Cosun	niet	1.945
Tine van de Werken RA	35	26	cfo	Royal Cosun	niet	1.945
Evert-Jan van der Slobe RA	36	-	executive director	M&G International	niet	1.726
Arjan van de Kerk RA	37	27	cfo	Van Oord	niet	1.676
Eric Steeghs RA	38	28	cfo	ProRail	niet	1.653
Aart Duijzer RA	39	31	cfo	Refresco Group	niet	1.538
Marcello Iacono RA	40	30	financieel directeur	PLUS Retail (Sperwer Groep)	niet	1.537
René Oudejans RA	41	-	cfo	Gasunie	niet	1.506
Sietske Laan RA	42	33	general manager	Nikon Europe	Nikon: Tokyo	1.499
Theo Eysink RA	43	42	cfo	KPN Corporate Market	KPN: AEX	1.405
Erik Hermesen RA	44	-	lid groepsdirectie	Strukton Groep	niet	1.354
Jos Nijhuis RA	45	36	ceo	Schiphol Group	niet	1.353
Leo Epskamp RA	46	34	cfo	Eriks	niet	1.336
Jack de Kreij RA	47	38	cfo	Vopak	AMX	1.320
Michiel Rubenkamp RA	48	35	cfo	Tommy Hilfiger	niet	1.291
Jan Arie van Barneveld RA	49	43	ceo	Brunel International	AMX	1.237
Petri Hofsté RA	50	-	chief financial & risk officer	APG Groep	niet	1.161

HUUB ARENDSE

Werkte vanaf 1982 bij KPMG en gaf tot 2007 leiding aan de Financial Services-activiteiten. Tevens was Arendse lid van het Global Insurance Leadership Team van KPMG International. Sinds 1 april 2013 is hij cfo bij Achmea.

Wat is de reden dat u de RA-titel houdt, met alle verplichtingen die er bij horen?

"De meeste van de verplichtingen zie ik niet als een belemmering in mijn werk. Integendeel zelfs. De PE-consequenties zijn veelal leerzaam en nuttig. Alhoewel een enkele PE-verplichting wellicht minder relevant is, nu ik niet meer in de externe praktijk werk. Maar dit is te overzien. Voor mij vormt het aanhouden van de titel vooral iets om trots op te zijn. Ik handel inmiddels van nature naar de gevraagde verplichtingen. Na meer dan 25 jaar als accountant actief te zijn geweest, zijn deze een deel van mijn leven geworden."

Op welke manier beïnvloedt de financiële crisis uw eigen werk en functie?

"Bij verzekeraars zit financiën in het hart van de bedrijfsvoering. De cfo is niet alleen de penningmeester die controleert of alles klopt, maar neemt actief deel aan de discussie over strategie en bedrijfsvoering. De huidige financieel uitdagende omstandigheden maken de rol en inbreng van de cfo alleen maar waardevoller. De coöperatieve achtergrond van het bedrijf zie ik ook terug in de samenstelling en werking binnen de raad van bestuur. Verantwoordelijkheden zijn helder belegd, maar we werken als team en komen gezamenlijk tot een eindbeslissing."

Hoe kijkt u aan tegen de opgelegde scheiding van controle en advies (per 2013) en de verplichte roulatie (per 2016) van controlerend accountantskantoor?

"Ondernemingen en accountancyinstellingen zijn na het aannemen van de wet gedwongen om in zeer korte tijd te bepalen welke activiteiten onder het verbod vallen, en welke niet. De beroepsgroep, beroepsorganisatie NBA en de AFM zijn het op punten oneens over de concrete toepassing van de nieuwe wetgeving. Dat is niet in het belang van de beroepsgroep, maar ook niet voor het Nederlandse bedrijfsleven en het maatschappelijk verkeer. Een verplichte wettelijke roulatie lijkt weinig toegevoegde waarde te hebben ten opzichte van de nu al geldende regelgeving en adviezen rond deugdelijke ondernemingsbestuur. De raad van commissarissen, aandeelhouders en investeerder zijn goed in staat om een juiste afweging te maken over het beëindigen of voortzetten van de relatie met een accountant. De Code Tabaksblat biedt bovendien duidelijke richtlijnen. Op bepaalde momenten in de tijd vormt de verplicht roulatie zelfs een aanvullend risico. Bijvoorbeeld tijdens een recessie, grootschalige reorganisatie of overname kan de continuïteit en ervaring van een zittende accountant van grote waarde zijn."

Bestaat de euro nog over vijf jaar? Zo niet, wat zouden de gevolgen zijn voor uw bedrijf?

"Dat verwacht en hoop ik wel. Er zitten volgens sommigen nogal wat nadelen aan de huidige opzet van de euro. Ik kan me iets voorstellen bij dergelijke kritiek, maar laten we ook de voordelen niet weggooien als 'het kind met het badwater'. De euro heeft een einde gemaakt aan schommelende wisselkoersen, op de wereldmarkt was er behoefte aan een gemeenschappelijke Europese munt en de euro maakt het makkelijker om prijzen te vergelijken. Laten we niet vergeten dat we in Nederland als groot export- en handelsland veel te danken aan de euro."

financieel directeur van Aalberts Industries en sinds 2009 cfo, en hij is de eerste en enige accountant-administratieconsulent in deze Top 50. De enige andere AA die aan het criterium van een half miljard euro omzet voldoet is, net als in 2012, cfo John van de Rijdt van Ewals Holdings. Maar de omzet van dat bedrijf brengt hem niet op een plek bij de bovenste vijftig (65, in 2012 54).

EXITS EN TRANSFERS

Naast de al genoemde Jan Nooitgedagt, Ton Vernaas en Jacques Koenen, behoort oudgediende Floris Waller tot de opvallende namen die uit de lijst verdwenen. De

vorig jaar nog op dertien genoteerde cfo van Pon Holdings vertrok daar per 1 april 2013.

Bij de opvallende transfers binnen de lijst kan zeker Hans Turkesteen worden gerekend. In 2012 stond hij nog op 29 als cfo van Stork, maar sinds 11 februari 2013 bekleedt hij die functie bij het door buitenlandse afwaarderingen in problemen geraakte Imtech, waardoor hij steeg naar een twintigste plek. Met Gerard van Olphen (SNS Reaal) is hij de tweede accountant in deze lijst die is aangetrokken door een door financiële problemen geplaagde en sterk in de publiciteit staande onderneming.

GUUS STOELINGA

Is vanaf 1991 actief in de lease-wereld. Werkte daarvoor bij KPMG en Banque Paribas Nederland. Hij is sinds 2007 cfo bij LeasePlan Corporation.

Wat is de reden dat u de RA-titel houdt, met alle verplichtingen die er bij horen?

"Wel of niet houden is voor mij nooit een thema geweest. Het is een keurmerk, het zegt niet alleen iets over mijn professionele niveau, maar ook over het ethische. De titel is voor anderen een signaal over de kennis en de toegevoegde waarde die men mag verwachten en over de normen en waarden die ik hanteer."

Op welke manier beïnvloedt de financiële crisis uw eigen werk en functie?

"Die invloed is heel groot (geweest). We waren genoodzaakt voor bestaande vraagstukken en problemen nieuwe wegen en oplossingen te vinden, met een nieuwe creativiteit en innovativiteit. Daarnaast hebben we ons risicomangement op een volledig nieuwe leest moeten schoeien. De crisis heeft ons geholpen te begrijpen wat de grootste risico's écht zijn. Het gevolg is dat de managers die de crisis hebben doorleefd er beter door zijn geworden. Ze zijn meer open, hebben een betere kijk op de realiteit en zijn alerter waar het gaat om bijvoorbeeld de kosten, klantentevredenheid en de total performance. Ze zijn zich ervan bewust geworden - en dat geldt ook voor mijzelf - dat het allemaal echt niet vanzelf gaat."

Hoe kijkt u aan tegen de opgelegde scheiding van controle en advies (per 2013) en de verplichte roulatie (per 2016) van controlerend accountantskantoor?

"De scheiding tussen controle en advies heeft LeasePlan al heel lang geleden doorgevoerd. Ze raakt ons dus niet. Ik ben altijd tegen de combinatie geweest en vind de opgelegde scheiding prima. Van de verplichte kantoorroulatie krijg ik echter grijze haren. Het inwerken van een accountantskantoor duurt al gauw drie jaar. En in die periode is het nieuwe kantoor eerder wat terughoudend en zich oriënterend dan scherp en slagvaardig. Na zes jaar rouleren vind ik een veel te korte periode. Waar nog bijkomt dat Nederland in deze een veel strakker beleid wil gaan voeren dan de rest van Europa. Ik denk dat we hier te maken hebben met politici die graag willen scoren. Beter zou zijn om te wachten op een integraal Europees beleid in deze en niet de weg op te gaan van het zinloos openbreken van goede controlesystemen."

Bestaat de euro nog over vijf jaar? Zo niet, wat zouden de gevolgen zijn voor uw bedrijf?

"Ik denk dat de overlevingskans van de euro negentig procent is. Het is een groot goed, wel zijn er nog wat weeffouten op te lossen. Denk aan de fiscale harmonisering, denk aan de noodzaak om nu snel tot een bankenunie te komen. Het opblazen van de euro zal voor alle landen dramatische gevolgen hebben. Alom zal er valutaverlies optreden, er zal veel en veel meer moeten worden gehedged, het derivatengebruik zal enorm toenemen, de overzichtelijkheid van de financiële markten zal verdwijnen. Daarnaast moet men ernstig rekening houden met sociaal-maatschappelijke onrust en politieke destabiliteit. Ik denk dat we alleen al aan Griekenland hebben kunnen zien welke kant het op kan gaan als we stoppen met de euro. Voor een onderneming als LeasePlan, die in sterke mate is gerelateerd aan de financiële markten wereldwijd, zal een onverhoopt einde van de euro dan ook grote uitdagingen opleveren."

LeasePlan
It's easier to leaseplan

COMMISSARISSSEN: TWEE NIEUWELINGEN

Oud-Aegon-topman Kees Storm is al vele jaren de belangrijkste accountant-commissaris. Met zes commissariaten ('kleine' posten bij bedrijven met minder dan vijftig miljoen omzet zijn niet vermeld) bekleedt hij de meeste toezichtposten van allemaal en daarbij zit ook het 'zwaarste' individuele commissariaat uit de ranglijst: die van non-executive director bij Unilever. Op de entree van enkele nieuwkomers na zijn in de lijst sinds vorig jaar geen grote verschuivingen opge-

trreden. Carin Gorter is met haar commissariaat bij ING de hoogste binnenkomer op plaats twee.

IETS MEER VROUWEN

Het aantal vrouwen in de Top 50 van **bestuurders** is al

JAN EIJGENDAAL IS DE EERSTE EN ENIGE ACCOUNTANTADMINISTRATIECONSULENT IN DE TOP 50.

ENGELHARDT ROBBE

Studeerde in 1979 af in de bedrijfseconomie aan de Rijksuniversiteit Groningen. Bekleedde tussen dat jaar en 2010 diverse functies bij Shell, waaronder die van vice-president Finance and Strategic Planning. Is nu cfo bij de Nederlandse Spoorwegen.

Wat is de reden dat u de RA-titel houdt, met alle verplichtingen die er bij horen?

"Het houdt me scherp. Door bij te blijven en je te verdiepen in de stof doe je weer nieuwe inzichten op en houd je niet alleen jezelf maar ook je omgeving scherp. Ik doe het dan ook met alle plezier en heb dat al die jaren sinds 1979 gedaan."

Op welke manier beïnvloedt de financiële crisis uw eigen werk en functie?

"De crisis raakt steeds meer mensen en bedrijven - ook NS. Wij sloten 2012 financieel nog goed af door onder meer diverse eenmalige posten. Onze omzet nam toe, maar het tweede halfjaar werd de economische tegenwind steeds voelbaarder. Traditioneel merken wij de effecten van een crisis met enige vertraging. Dat is ook nu weer het geval. Zo pasten reizigers hun abonnement in 2012 vaker aan en ook werd het effect van minder werkgelegenheid bij bedrijven en overheden merkbaar. Vanwege het tegenvallende economische klimaat en de beperkte reizigersgroei moet NS de kosten verder omlaag brengen door innovaties en kostenbesparingen. Wij gaan efficiënter werken en slimmer samenwerken met onze supply chain. Mede daardoor kunnen wij blijven investeren in de kwaliteit van de dienstverlening aan onze klanten."

Hoe kijkt u aan tegen de opgelegde scheiding van controle en advies (per 2013) en de verplichte roulatie (per 2016) van controlerend accountantskantoor?

"Ik denk dat de nieuwe wet- en regelgeving goed kan werken. Door periodiek te wisselen van accountant blijven de *checks and balances* in evenwicht en houd je elkaar scherp. De scheiding tussen advies en controle is in principe een goede zaak. De verwevenheid mag nooit te groot worden. Dat is ook de les van enkele schandalen die we in recente jaren gezien hebben. Wel is het van belang invulling te blijven geven aan de natuurlijke adviesrol gekoppeld aan de jaarrekeningcontrole. Deze rol ervaar ik als bijzonder waardevol."

Bestaat de euro nog over vijf jaar? Zo niet, wat zouden de gevolgen zijn voor uw bedrijf?

"De euro en de eurozone hebben het erg zwaar. Tegelijk denk ik dat we niet te pessimistisch moeten zijn als je ziet wat voor weeffouten uit het verdrag van Maastricht we nu aan het herstellen zijn in Europa en met welk tempo. De markten houden daar ook druk op. Ik denk dat iedereen zijn verantwoordelijkheid zal nemen in het systeem en dat de euro er over vijf jaar zeker nog is. De voordelen zijn simpelweg te groot en er is geen weg terug. Wij merken de voordelen ook met onze grote buitenlandse poot Abellio en bij de aanschaf van bijvoorbeeld materieel. Je hebt niet langer te maken met koersschommelingen op buitenlandse activiteiten en dus minder onzekerheid. Daarnaast is de prijstransparantie enorm toegenomen dat weer allerlei gunstig effecten heeft. Kortom, ja het systeem heeft het zwaar, maar tegelijk ben ik gematigd optimistisch vanwege de vele voordelen en de vele acties die in gang zijn en worden gezet."

jaren marginaal, maar dit jaar duiken er twee nieuwe namen op. Carmen Veldhuis is sinds 24 november 2010 cfo van V&D en had dus ook vorig jaar al in de lijst moeten staan. De omzet van haar bedrijf brengt haar echter niet in de top 50 maar tot plaats 61. Dat ligt anders voor Petri Hofsté, die per 1 februari 2013 in dienst trad als chief financial & risk officer bij uitvoeringsorganisatie APG (Algemene Pensioen Groep). Hofsté is afkomstig van De Nederlandsche Bank, werkte daarvoor vijf jaar bij ABN AMRO en later

als cfo van RBS NV. Voordien was zij als partner bij KPMG werkzaam in de financial services auditpraktijk en op het gebied van IFRS.

Naast deze twee 'nieuwe' vrouwen figureren al een aantal jaren dezelfde twee namen. Tine van de Werken, financieel directeur van voedingsmiddelencoopratie Cosun, zakte van een 25ste naar een 35ste plaats. Sietske Laan, general manager van Nikon Europe staat dit jaar op 42 (vorig jaar 33).

TOP 20 COMMISSARISSEN

	Positie lijst 2013	Positie lijst 2012	Functie	Bedrijf	Genoteerd	Meest recente omzetcijfer (mln €)
Kees Storm RA	1	1	non-executive director	Unilever	AEX	51.324
			chairman, independent board member	Anheuser-Busch InBev	Euronext Brussel	30.945
			commissaris	Aegon	AEX	29.937
			member of the board of directors	Baxter International	NYSE	11.045
			president-commissaris	KLM	Air France-KLM: Parijs, AEX	9.473
			commissaris, vice-voorzitter	Pon Holdings	niet	6.559
Carin Gorter RA	2	-	commissaris	ING	AEX	42.644
			commissaris	VGZ	niet	9.988
			lid raad van toezicht	OLVG	niet	315
			lid gemeenschappelijke raad	Sint Lucas Andreas Ziekenhuis	niet	185
			commissaris	CBR	niet	115
Ben van der Veer RA	3	2	commissaris	Aegon	AEX	29.937
			commissaris	FrieslandCampina	niet	10.309
			non-executive director	Reed Elsevier	AEX	7.543
			commissaris	TomTom	AMX	1.057
			commissaris	Siemens Nederland	Siemens: Frankfurt, NYSE, SWX, LSE	985
Henk Scheffers RA	4	3	commissaris	Heineken	AEX	18.383
			commissaris	FrieslandCampina	niet	10.309
			commissaris	BAM Group	AMX	7.404
			president-commissaris	Aalberts Industries	AMX	2.025
Leo Graafsma RA	5	4	commissaris	Rabobank Groep	niet	13.452
Robert Jan van de Kraats RA	6	5	commissaris	SNS Reaal	niet, genationaliseerd	6.119
Jos Nijhuis RA	6	6	commissaris	SNS Reaal	niet, genationaliseerd	6.119
Rinse de Jong RA	8	8	commissaris	USG People	AMX	2.876
			commissaris	Gasunie	niet	1.506
			commissaris	Enexis Holding	niet	1.315
Herman Hazewinkel RA	9	7	commissaris, vice-voorzitter	Boskalis Westminster	AMX	3.081
			commissaris	Schiphol Group	niet	1.353
			president-commissaris	TKH Group	AMX	1.102
			commissaris	Heisterkamp Beheer	niet	129
Erwin Capitain RA	10	-	lid raad van toezicht	bpFOUW	niet	5.006
Rob Ruijter RA	11	10	commissaris	Ziggo	AMX	1.537
			commissaris	Wavin	niet	1.327
			commissaris	Unit4	AMX	470
Jaap van Manen RA	12	13	commissaris	DNB	niet	2.390
			commissaris	De Lotto	niet	348
			president-commissaris	Evides	niet	310
Ron Icke RA	13	9	commissaris	Heijmans	AMX	2.318
			commissaris	VvAA Groep	niet	208
			commissaris	Kinderopvang Nederland	niet	189
			commissaris	KAS Bank	AScX	118
			president-commissaris	DPA Group	Euronext Amsterdam	65
Jan van Zeeland RA	14	-	commissaris	Oranjewoud	Euronext Amsterdam	1.771
Leon van den Boom RA	15	14	commissaris	OAD Groep	niet	617
			commissaris	RFS Holland Holding	niet	469
			commissaris	Metalcorp Group	niet	376
			president-commissaris	FD Mediagroep	niet	59
Jan Lobbezoo RA	16	12	commissaris	ASM International	AMX	1.418
Ronald van der Mark RA	17	15	commissaris	Maxeda	niet	1.360
Geert Wirken RA	18	11	commissaris	Bauer	Frankfurt SDAX	1.344
Robert van der Meer RA	19	16	commissaris	Corio	AEX	476
			commissaris	KAS Bank	AScX	118
Petri Hofsté RA	20	-	commissaris	BNG Bank	niet	588

Naam vet = staat ook in de Top 50 accountants in business, 'Kleine' commissariaten (< 50 mln euro omzet) zijn niet vermeld. Rangorde personen op basis van totale omzet vermelde bedrijven.

41

RENÉ OUDEJANS

Haalde in 1991 bij het NIVRA zijn accountantstitel. Werkte tot 1995 in het accountantsberoep en tot 2003 in diverse functies in de Europese telecomsector. Tussen dat jaar en 2012 was hij onder meer director Corporate Finance & Control bij Essent en cfo bij Enexis. Sinds 1 oktober 2012 is Oudejans cfo bij Gasunie.

Wat is de reden dat u de RA-titel houdt, met alle verplichtingen die er bij horen?

"Het is een blijk van professionaliteit, integriteit - het is een soort visitekaartje waar ik trots op ben en waar ik hard voor heb gestudeerd. Het is ook een goede stok achter de deur om bij te blijven op de gebieden die ik van belang vind. De PE en andere verplichtingen vormen voor mij dan ook bepaald geen belasting."

Op welke manier beïnvloedt de financiële crisis uw eigen werk en functie?

"De behoefte aan gasinfrastructuur en -opslag staat onder druk en de verdringing van gas door goedkopere kolen in de energiemix laat zich ook merken. Waardoor het lastiger wordt om *huub* te vinden en duurzaamheidsinitiatieven van de grond te krijgen. Wat wel weer positief is, is dat onze onderhandelingspositie ten opzichte van leveranciers zich versterkt. De crisis beïnvloedt vooral mijn functie door een extra focus op cash-sturing, operational excellence en innovatie."

Hoe kijkt u aan tegen de opgelegde scheiding van controle en advies (per 2013) en de verplichte roulatie (per 2016) van controlerend accountants-kantoor?

"De scheiding tussen controle en advies heeft Gasunie al eerder ingeregeld. Ik ben voorstander van de zuivere scheiding tussen deze vakgebieden. Er was met name op het gebied van de fiscale adviezen een schemergebied, maar ook het voorkomen van de schijn van belangenverstremgeling heeft mijn voorkeur. Er blijft voor de afzonderlijke accountants en adviseurs nog een goede boterham over. Partnerroulatie binnen het accountantskantoor vind ik positief: dat schept ruimte voor innovatie, verse *knowhow*, scherpte. Kantoorroulatie vind ik risicovoller: de kans bestaat dat er kennis verloren gaat en dat de kwaliteit van de audits in het geding komt. Dat de AFM zijn tanden heeft laten zien en de big four-kantoren begin 2013 heeft aangesproken op hun maatschappelijke verantwoordelijkheden is nuttig."

Bestaat de euro nog over vijf jaar? Zo niet, wat zouden de gevolgen zijn voor uw bedrijf?

"Ja, de euro zal wel overleven. Maar een crisisimpuls lijkt me onvermijdelijk. Ik denk dat er eerst nog een fase van instabiliteit nodig is, inclusief het faillissement van enkele banken en de herkapitalisatie van anderen, voordat de weg omhoog kan worden ingegaan. Ik denk ook dat het zinvol is om de stresstests die in Europa worden uitgevoerd op het niveau worden gebracht van die in de Verenigde Staten. Dat zal beter dan nu het kaf van het koren scheiden."

Ook bij de **commissarissen** is enige beweging te zien. Waren vrouwen in voorgaande jaren in het geheel niet vertegenwoordigd in de lijst, dit jaar zijn het er twee. Petri Hofsté is commissaris bij de BNG Bank en verschijnt daarmee op nummer twintig. De hoogst genoteerde vrouwelijke accountant-commissaris is Carin Gorter, die met haar benoeming bij ING in mei 2013 kwalificeert voor de tweede positie. Gorter (1963) werkt als onafhankelijk adviseur en consultant voor een aantal bedrijven en andere organisaties en was ook lid van de Monitoring Commissie Code Banken. Voordien bekleedde ze diverse functies bij ABN Amro. Gorter is tevens lid van de raden van commissarissen (of toezicht) van verzekeraar VGZ, het

OLVG-ziekenhuis in Amsterdam en het Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen (CBR). □

Research voor dit artikel is verricht door Erwin Breij. De Top 50 is zo zorgvuldig mogelijk samengesteld maar pretendeert geen volledigheid. Over niet-beursgenoteerde bedrijven is volledige informatie niet altijd eenvoudig en systematisch beschikbaar. Ook is niet altijd te zien of iemand een accountantsachtergrond heeft. Aanvullingen zijn zeer welkom en kunnen worden gemaild naar accountant@nba.nl.

De complete resultaten zijn beschikbaar op Accountant.nl (Feiten & Cijfers).